Lietas Nr. C20246715
Lietas arhīva Nr. CA-0018-17/2

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Liepājā 2017.gada 16.februārī

Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja J.Mauliņa
un tiesneses L.Kraule un B.Ķeire
ar sekretāri E.Ansuli

izskatīja atklātā tiesas sēdē, video konferences režīmā, civillietu /pers. E/ prasībā pret AS "/nosaukums A/" par aizlieguma atzīmes un hipotēkas dzēšanu nekustamam īpašumam un AS "/nosaukums A/" pretprasībā par ķīlas līguma atzīšanu par spēkā esošu, sakarā ar AS "/nosaukums A/" iesniegto apelācijas sūdzību par Liepājas tiesas 2016.gada 17.maija spriedumu.

Aprakstošā daļa

2015.gada 2.septembrī /pers. E/ (turpmāk prasītājs) cēlis Liepājas tiesā prasību pret AS "/nosaukums A/" (turpmāk atbildētāja) lūdzot dzēst īpašumam /adrese A/, Liepājas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/, nodalījuma II daļas 2.iedaļas ieraksta Nr.8.1. reģistrēto atzīmi, IV daļas 1., 2.iedaļas ierakstu Nr.5.1. un IV daļas 3.iedaļas ierakstu Nr.1.1. (lietas 4.-6.lapa).

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2008.gada 7.augustā prasītājs noslēdza ar AS /Nosaukums A/ ķīlas (hipotēkas) līgumu Nr.LT08238/H-1, ar grozījumiem 2009.gada 8.septembrī, ar kuru ieķīlāja sev piederošo nekustamo īpašumu /adrese A/, reģistrētu Liepājas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/. Ķīlas līguma 4.iedaļa nosaka, ka ar ķīlu nodrošināti ir visi tie prasījumi pret prasītāju, kas izriet no 2008.gada 7.augusta kredīta līguma Nr.LT08238.

2011.gada 17.novembrī prasītājam tika pasludināts fiziskās personas maksātnespējas process, kas tika pabeigts 2012.gada 17.novembrī. Pabeidzot maksātnespējas procesu, /pers. E/ tika atbrīvots no visām saistībām, tajā skaitā no saistībām pret AS "/nosaukums A/".

2013.gada 8.martā AS "/nosaukums A/" cēla pret /pers. E/ prasību Liepājas tiesā, lūdzot noteikt prasītājai tiesības vērst piedziņu uz atbildētājam piederošo nekustamo īpašumu. Ar Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas spriedumu lietā Nr.C20226713 prasība tika noraidīta un spriedums ir stājies spēkā. Prasības noraidīšanas pamatā norādīts, ka maksātnespējas process tika uzsākts tieši sakarā ar parādu AS "/nosaukums A/" un tiesa konstatēja, ka maksātnespējas procesa vadītājs ir informējis AS "/nosaukums A/" par /pers. E/ maksātnespējas procesu, bet AS "/nosaukums A/" nekādus prasījumus neizvirzīja. Līdz ar maksātnespējas procesa izbeigšanu un apliecības izsniegšanu par parādnieka atbrīvošanu no parāda, AS "/nosaukums A/" zaudēja tiesības iegūt apmierinājumu no ķīlas. AS "/nosaukums A/" prasījumi pret /pers. E/, kuru nodrošināšanai bija noslēgts ķīlas līgums, nepastāv, jo atbildētājs ir atbrīvots no parāda, izsniedzot par to apliecību, līdz ar to nav spēkā arī ķīlas tiesība.

Tā kā AS /Nosaukums A/ vairs nav spēkā esošu prasījuma tiesību pret prasītāju, kas izriet no 2008.gada 7.augusta Kredīta līguma Nr.LT08238 ar grozījumiem 2009.gada 8.septembrī, ir zudis tiesiskais pamats zemesgrāmatu nodalījuma ierakstam attiecībā uz aizlieguma atzīmes un hipotēkas nostiprināšanu nekustamajam īpašumam /adrese A/, kadastra Nr./numurs B/, reģistrēts Liepājas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/.

Prasība pamatota uz Civillikuma 1280., 1283., 1284., 1309., 1892.pantu.

Atbildētājs AS "/nosaukums A/" tiesā iesniedzis rakstveida paskaidrojumus (lietas 38.lapa), norādot, ka prasību neatzīst un uzskata to par nepamatotu.

Saskaņā ar 2008.gada 7.augustā starp /pers. E/ un AS "/nosaukums A/" noslēgto kredīta līgumu Nr.LT08238 /pers. E/ tika izsniegts aizdevums 54 180 EUR apmērā, un tā nodrošinājumam /pers. E/, ieķīlāja par labu AS "/nosaukums A/" nekustamo īpašumu /adrese A/. Ar ķīlas (hipotēkas) līguma Nr.LT08238/H-1 Vispārīgo noteikumu 2.1.punktu (2) apakšpunktu ķīlas ņēmējam tika piešķirtas tiesības pārdot ieķīlāto nekustamo īpašumu par brīvu cenu.

2011.gada 11.novembrī Skotijā tika uzsākta parādnieka bankrota procedūra, kas tika pabeigta 2012.gada 11.novembrī. 2012.gada 12.jūlijā maksātnespējas likvidatoram tika nosūtīts bankas kreditora prasījums, vēršot uzmanību uz Padomes 2000.gada 29.maija Regula (EK) Nr.1346/2000, kas nenosaka kreditora prasījuma iesniegšanas termiņu. Saskaņā ar Regulas 39.pantu visiem kreditoriem, kuru pastāvīgā dzīvesvieta vai juridiskā adrese ir kādā dalībvalstī, izņemot procedūras sākšanas valstī, ir piešķirtas tiesības (nevis uzlikts pienākums) rakstiski iesniegt prasījumus maksātnespējas procedūrā.

2013.gada 5.februārī no administratora /nosaukums B/ tika saņemts priekšlikums kreditoram uzsākt nekustamā īpašuma pārdošanas procesu, uz kā pamata 2013.gada 5.martā Liepājas tiesai tika iesniegta prasība ar lūgumu atļaut vērst piedziņu uz ieķīlāto nekustamo īpašumu.

Regula neierobežo kreditora rīcību ar termiņu, vai nosacījumu (tikai bankrota procedūras laikā), veicot nepieciešamus pasākumus ķīlas tiesību realizācijai. Par to liecina maksātnespējas likvidatora 2013.gada 5.februāra vēstule, kas nosūtīta kreditoram pēc parādnieka bankrota procedūras pabeigšanas. Tādējādi ķīlas tiesība ir spēkā un līdz ar to saskaņā ar 2008.gada 7.augusta ķīlas (hipotēkas) līgumu Nr.LT08238/H-1 Vispārīgo noteikumu 2.1.punkta (2) apakšpunktu AS "/nosaukums A/" ir tiesības pārdot nekustamo īpašumu /adrese A/ par brīvu cenu.

2016.gada 1.februārī AS "/nosaukums A/" cēlusi Liepājas tiesā pretprasību lūdzot atzīt ķīlas tiesības, kas nodibināta ar 2008.gada 7.augusta ķīlas (hipotēkas) līgumu Nr.LT08238/H-1, uz nekustamo īpašumu /adrese A/ par spēkā esošu, (lietas 54.-56.lapa).

Pretprasības pieteikumā norādīts, ka 2011.gada 11.novembrī /pers. E/ Skotijā tika pasludināts maksātnespējas process. 2012.gada 12.jūlijā maksātnespējas procesa likvidatoram tika nosūtīts AS /Nosaukums A/ prasījums.

Saskaņā ar Eiropas Savienības padomes Regulas (EK) Nr.1346/2000 1.nodaļas 2.panta b) apakšpunktu "likvidators" ir personas vai struktūra, kuras funkcijās ietilpst parādniekam atsavināto aktīvu pārvaldīšana vai likvidācija, bet saskaņā ar šī panta c) apakšpunktu "likvidācijas procedūra ir maksātnespējas procedūra [..], kas ietver parādnieka aktīvu pārdošanu".

Prasītāja maksātnespējas procesa likvidatoram bija pienākums par labu AS /Nosaukums A/ ieķīlāto nekustamo īpašumu /adrese A/ pārdot, un saņemtos naudas līdzekļus novirzīt nodrošinātā kreditora prasījuma dzēšanai, taču tas netika izdarīts. AS /Nosaukums A/ netika sniegta informācija par iemesliem, kāpēc ķīla netika realizēta maksātnespējas procesa ietvaros, kā arī maksātnespējas procesa laikā nodrošinātam kreditoram netika izsniegta atļauja realizēt ieķīlāto nekustamo īpašumu.

Ņemot vērā to, ka /pers. E/ piederošais nekustamais īpašums /adrese A/ atradās likvidatora valdījumā, banka neuzskatīja par iespējamu maksātnespējas procesa laikā veikt procesuālās darbības ieķīlātā nekustamā īpašuma pārdošanai.

/pers. E/ maksātnespējas procedūra tika pabeigta 2012.gada 11.novembrī, bet ieraksts LR UR maksātnespējas reģistrā par pārrobežu primāro maksātnespējas procesu izdarīts 2013.gada 2.maijā.

Pretprasība pamatota uz Civillikuma 1278., 1282., 1286., 1587.pantu.

Prasītāja pārstāvis zvērināts advokāts Kaspars Novicāns tiesā iesniedzis rakstveida paskaidrojumus par pretprasību (lietas 77.-80.lapa), norādot, ka tā ir nepamatota un tiesvedība pretprasības daļā izbeidzama.

2013.gada 8.martā AS "/nosaukums A/" cēla prasību (ar grozījumiem) Liepājas tiesā pret /pers. E/, lūdzot noteikt prasītājai tiesības vērst piedziņu uz atbildētājam piederošo nekustamo īpašumu, t.i., prasība tika vērsta uz ķīlas tiesības izlietojumu. 2015.gada 3.jūlijā spēkā ir stājies spriedums civillietā Nr.C20226713, ar kuru ir noraidīta AS "/nosaukums A/" prasība pret /pers. E/ par ķīlas tiesības izlietojumu un tiesa spriedumā ir devusi vērtējumu prasījumam, kāds ir izteikts pretprasībā, proti, ķīlas tiesība nav realizējama, jo tā nepastāv, kas izriet no apstākļa, ka nav paša prasījuma. Secīgi, tiesvedība pretprasības daļā būtu izbeidzama, atbilstoši Civilprocesa likuma 223.panta 3.punktam vai, atbilstoši Civilprocesa likuma 223.panta 1.punktam.

Ar Liepājas tiesas 2016.gada 17.maija spriedumu prasība apmierināta un dzēsta /pers. E/, personas kods /personas kods/, nekustamam īpašumam /adrese A/, kadastra Nr./numurs B/, reģistrētam Liepājas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/, zemesgrāmatu nodalījuma II daļas 2.iedaļas ierakstā Nr.8.1. reģistrētā atzīme "Noteikts aizliegums bez AS "/nosaukums A/", nodokļu maksātāja kods 40003151743, rakstiskas piekrišanas nekustamo īpašumu atsavināt, dāvināt, sadalīt un apgrūtināt ar lielu tiesībām. Pamats: 2008.gada 7.augustā ķīlas (hipotēkas) līgums Nr. LT08238/H-1". Dzēst IV daļas 1., 2.iedaļas ierakstu Nr.5.1. "Nostiprināta hipotēka 34,999.64 LVL. Procentu likme: mainīga, kas sastāv no pievienotās likmes 1,25% gadā un bāzes likmes, kas vienāda ar EUR SEB BANKAS RESURSU CENA 60 M likmi. Līgumsods: par nolīgto maksājumu vai to daļas kavējumu — 36% gadā no nesamaksātās summas par katru nokavēto dienu. Procentu un līgumsoda samaksas termiņš - katru mēnesi 7.datumā līdz saistību pilnīgai izpildei. Kreditors: AS "SEB banka", nodokļu maksātāja kods 40003151743. Pamats: 2008.gada 7.augusta kredīta līgums Nr.LT08238, 2008.gada 7.augusta ķīlas (hipotēkas) līgums Nr.LT08238/H-1.Grozīts", dzēst nodalījuma IV daļas 3.iedaļas ierakstu Nr.1.1. "Grozīts 1. un 2.iedaļas ieraksts Nr.5.1 (žurnāla Nr.300002506407, 07.08.2008) - nosakot, ka hipotēkas summa 38,077.92 LVL. Pamats: 2009.gada 8.septembra vienošanās par grozījumiem kredīta līgumā Nr.LT08238, 2009.gada 8.septembra vienošanās par grozījumiem ķīlas (hipotēkas) līgumā NR.LT08238/H-1".

Piedzīti no AS "/nosaukums A/" par labu /pers. E/ tiesas izdevumi EUR 75,84.

Noraidīta AS "/nosaukums A/" pretprasība par ķīlas tiesību atzīšanu par spēkā esošu.

Piedzīti no AS "/nosaukums A/" par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 3,62 (lietas 89.-91.lapa).

Tiesa konstatējusi, ka lietā starp pusēm nav strīda, ka 2008.gada 7.augustā starp AS "/nosaukums A/" un /pers. E/ noslēgts kredīta līgums Nr.LT08238 ar 2009.gada 8.septembra vienošanos par grozījumiem kredīta līgumā. No kredīta līguma izrietošo prasījumu nodrošināšanai 2008.gada 7.augustā puses noslēdza ķīlas līgumu Nr.LT08238/H-1 par /pers. E/ piederošā nekustamā īpašuma /adrese A/, ieķīlāšanu (ar 2009.gada 8.septembra vienošanos par grozījumiem).

No Liepājas pilsētas zemesgrāmatu nodalījuma Nr.4258 20 izdrukas redzams, kad uz minēto līgumu pamata uz prasītāja nekustamo īpašumu reģistrēta hipotēka un aizliegums bez AS "/nosaukums A/" rakstiskas piekrišanas nekustamo īpašumu atsavināt, dāvināt, sadalīt un apgrūtināt ar lietu tiesībām.

2011.gada 17.novembrī Skotijas maksātnespējas dienesta institūcija pasludinājusi /pers. E/ pārrobežu primāro maksātnespējas procesu, saskaņā ar Padomes regulas Nr.1346/2000 3.panta 1.punktu. AS "/nosaukums A/" kā kreditors ir tikusi informēta par maksātnespējas procesa esamību, jo 2012.gada 12.jūlijā nosūtījusi maksātnespējas administratora birojam kreditora pretenziju. Maksātnespējas process izbeigts 2012.gada 17.novembrī, par ko izdarīts ieraksts LR Uzņēmumu reģistra maksātnespējas reģistrā 2013.gada 2.maijā.

Lietā starp pusēm nav strīda, ka maksātnespējas procesā par labu AS "/nosaukums A/" nodibinātā ķīla nav realizēta. Tāpat starp pusēm nav strīda, ka pēc maksātnespējas procesa izbeigšanas AS "/nosaukums A/" nav prasījuma tiesību pret /pers. E/ pēc iepriekš norādītā kredīta līguma Nr.LT08238.

Tiesa nav pievienojusies atbildētājas pārstāves tiesas sēdē izteiktajam argumentam, ka, neraugoties uz to, ka /pers. E/ ir atbrīvots no saistības veikt norēķinu pēc kredīta līguma, pati saistību tiesība tādēļ nav izbeigusies. Tiesas ieskatā, saistība nevar pastāvēt autonomi, pati par sevi, bez sasaistes ar parādnieka pienākumu to izpildīt.

Tiesa ņēmusi vērā Civillikuma 1401.panta noteikto, ka saistību tiesības ir tādas tiesības, uz kuru pamata vienai personai – parādniekam - jāizdara par labu otram kreditoram - zināma darbība, kam ir mantiska vērtība.

Tiesa atsaukusies uz dr. habil. jur., prof., K.Torgāna komentāriem pie minētā Civillikuma panta - "saistībā pats galvenais ir nevis stāvokļa konstatējums, bet pienākums saistību izpildīt un pats izpildes process" *(skat., Civillikums. Ceturtā daļa. Saistību tiesības un komentāri pie Civillikuma saistību tiesību daļas nodaļām (dr. habil. jur., prof., LZA koresp.-loc. K.Torgāns), Tiesiskās informācijas centrs, Rīga, 1996.gads)*.

Secīgi, nepastāvot strīdam par to, ka parādnieks /pers. E/ ir ticis atbrīvots no saistības veikt samaksu pēc kredīta līguma, pie kam šis izpildes pienākums nav tiesīgi pārcelts uz kādu citu personu (piem., galvinieks), tad samaksas saistība nepastāv.

Tiesa kritiski vērtējusi atbildētājas pārstāves norādīto, ka AS "/nosaukums A/" ir zaudējusi tikai tiesības celt pret /pers. E/ prasību, taču ķīla būtu realizējama labprātīgā izsolē tiesas ceļā.

Tiesa ņēmusi vērā, ka 2015.gada 3.jūlijā spēkā ir stājies 2014.gada 11.jūlija Kurzemes apgabaltiesas Civillietu kolēģijas spriedums lietā Nr.C20226713, ar kuru tiesa ir konstatējusi, ka AS "/nosaukums A/" prasījumi pret /pers. E/, kuru nodrošināšanai bija noslēgts ķīlas līgums, nepastāv, jo atbildētājs atbrīvots no parāda, izsniedzot par to apliecību, nav spēkā ķīlas tiesība. Turklāt, turpat tiesa ir arī nodibinājusi, ka [..] līdz ar maksātnespējas procesa izbeigšanu un apliecības izsniegšanu par parādnieka atbrīvošanu no parāda, prasītājs (AS "/nosaukums A/") ir zaudējis tiesības iegūt apmierinājumu no ķīlas.

Saskaņā ar Civillikuma 1309.pantu ķīlas tiesība izbeidzas pati no sevis, kad dzēš prasījumus, kuram tā nodibināta, vienalga, kādā kārtā tas izdarīts.

Konstatējot, ka nepastāv /pers. E/ saistība pret AS "/nosaukums A/", nepastāv tās nodrošināšanai ar ķīlas (hipotēkas) līgumu nodibinātā ķīlas

tiesība, tad uz tās pamata Liepājas pilsētas zemesgrāmatu nodalījumā Nr.4258 20 uz /pers. E/ piederošo nekustamo īpašumu /adrese A/ reģistrētā hipotēka un ar to saistītie apgrūtinājumi un aizliegumi, ir dzēšami. /pers. E/ prasība ir atzīstama par pamatotu un ir apmierināma pilnībā. Uz šī paša pamata ir noraidāma arī AS "/nosaukums A/" pretprasība par ķīlas tiesību atzīšanu par spēkā esošu.

Apelācijas sūdzību iesniedzis atbildētājas AS "/nosaukums A/" pārstāvis /pers. N/ (lietas 94.-96.lapa) pārsūdzot spriedumu pilnā apmērā un norādot, ka tiesa ir pārkāpusi materiālo un procesuālo tiesību normas.

Tiesa ir taisījusi formālu spriedumu, kas nav pamatots ar vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem. Tiesa nav norādījusi kādēļ tā vienam pierādījumam devusi priekšroku salīdzinājumā ar citu pierādījumu, līdz ar ko pārkāptas Civilprocesa likuma 97.panta prasības.

Prasītājs nav iesniedzis pierādījumus apgalvojumam, ka prasījums, kas izriet no Kredīta līguma Nr.LT08238 un tā grozījumiem, ir dzēsts. Tiesību doktrīnā ir atzīts, ka saistības izbeigšanas pamats ir iespējams tikai sekojošos gadījumos: prasījuma dzēšana ar samaksu vai ieskaitu, atcēlējlīgumu vai noilgumu *(sal. G.Višņakova, K.Balodis. Civillikuma komentāri: Lietas. Valdījums. Tiesības uz svešu lietu. Rīga: Mans īpašums, 1998., 185., 162.lpp.)*.

Tiesas spriedumā nav norādīts neviens arguments, kādu apsvērumu dēļ vispār netiek apspriesta atbildētājas norādīto tiesību normu piemērošana. Atbildētāja lūgusi tiesu vērst uzmanību uz Augstākās tiesas 2015.gada 30.oktobra rīcības sēdes lēmumā lietā Nr.SKC-1443/2015 noteiktajai atziņai, ka galvinieka atbildības pienākums kreditoram par tāda parādnieka, kas nonācis maksātnespējas situācijā, saistībām, tieši atbilst galvojuma mērķim, tādejādi atzīstot, ka tieši galvenā parādnieka maksātnespējas gadījumā ir iespējami izņēmumi no galvojuma akcesoritātes principa, kas būtu pamats tiesai izvērtēt ķīlas tiesības kā blakus tiesības pastāvēšanas vai izbeigšanas pamatojumam parādnieka pasludinātajā pārrobežu maksātnespējas procesā.

Situācijā, kad parādnieks atbrīvots no saistībām pēc bankrota procedūras pabeigšanas, bet prasījums nav dzēsts, ķīlas tiesība realizējama piemērojot pēc analoģijas Civillikuma 1306.panta otro daļu. Ķīlas ņēmējam ir tiesības uz ieķīlātā priekšmeta vērtību, ko nevar realizēt citādi, kā vien atsavinot pašu ieķīlāto lietu.

Uzskata par kļūdainu tiesas secinājumu, ka, lai ķīlas ņēmējs varētu realizēt savas tiesības, ir jākonstatē parādnieka pienākumu sniegt apmierinājumu ķīlas ņēmējam un šis nosacījums konkrētajā lietā nav iestājies.

Prasītāja pārstāvis iesniedzis rakstveida paskaidrojumus par apelācijas sūdzību (lietas 106.lapa) norādot, ka apelācijas sūdzība ir nepamatota, jo Liepājas tiesa, taisot spriedumu, ir pareizi piemērojusi materiālās tiesību normas un ievērojusi procesuālās tiesību normas, taisījusi likumīgu un pamatotu spriedumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 203.panta trešo daļu pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā lietas dalībnieki, kā arī viņu tiesību pārņēmēji nav tiesīgi citā procesā apstrīdēt tiesas nodibinātos faktus.

2015.gada 3.jūlijā ir stājies spēkā Kurzemes apgabaltiesas 2014.gada 11.jūlija spriedums civillietā Nr.C20226713, ar kuru ir noraidīta AS "/nosaukums A/" prasība pret prasītāju par ķīlas tiesības izlietojumu. Spriedumā tiesa jau ir devusi novērtējumu prasījumam, kāds ir izteikts pretprasībā, ka ķīlas tiesība nav realizējama, jo tā nepastāv, kas izriet no apstākļa, ka nav paša prasījuma. Tā kā spriedums ir stājies spēka atbildētāja nav tiesīga apstrīdēt civillietā Nr.C20226713 nodibinātos faktus.

Tiesa pamatoti nav attiecinājusi 2015.gada 30.oktobra Augstākās tiesas rīcības sēdes lēmumā lietā Nr.SKC-1443/2015 paustās atziņas uz izskatāmās lietas apstākļiem, jo lēmumā ir vērtēta galvojuma tiesiskā daba un galvinieka pienākumi galvenā parādnieka maksātnespējas gadījumā. Lēmumā paustās atziņas nav piemērojamas šajā lietā pēc analoģijas.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 5.panta piektajai daļai tiesību analoģijas piemērošana ir pieļaujama tikai tad, ja nav likuma, kas regulē strīdīgo attiecību un pastāv līdzīgas tiesiskās attiecības. Ķīlas tiesiskais regulējums ir ievērojami detalizētāks par galvojuma regulējumu un nav pamata uzskatīt, ka pastāv kāds likuma robs, kura dēļ būtu attaisnojama atsaukšanās uz galvojumu regulējošām normām. Ķīla ir lietiesiskas attiecības, bet galvojums saistību tiesiskas attiecības. Dodot ķīlu, ķīlas devējs neuzņemas personisku pienākumu atbildēt par parādnieka saistībām (Civillikuma 1278.p.) kā tas ir galvojuma gadījumā (Civillikuma 1692.p.). Tādēļ ķīlas došana parādnieka maksātnespējas gadījumā nevar pārvērsties no ķīlas ņēmēja lietu tiesības par saistībtiesisku prasījumu pret ķīlas devēju.

Šī atšķirība starp ķīlu un galvojumu izslēdz iespēju pēc analoģijas piemērot galvojuma tiesisko regulējumu attiecībā uz ķīlas tiesiskajām attiecībām un tiesa pamatoti lietas izspriešanā nav atsaukusies uz 2015.gada 30.oktobra Augstākas tiesas rīcības sēdes lēmumā lietā Nr.SKC-1443/2015 paustajām atziņām.

Tiesas sēdē apelācijas sūdzības iesniedzēja un atbildētāja pārstāve /pers. T/ uzturēja pretprasību un apelācijas sūdzību pilnā apmērā, prasību uzskatīja par nepamatotu. Norādīja, ka pirmās instances tiesas spriedumā nav atspēkoti bankas argumenti, nav dots vērtējums, kāpēc ķīla nav spēkā, tiesa nav arī norādījusi pretprasības noraidīšanas pamatu. Paskaidroja, ka ir paredzēti četri nosacījumi - atcēlējlīgums, noilgums, samaksa, ieskaits, lai dzēstu saistību, bet prasītājs bankai maksājumus nav veicis. Vērsa uzmanību, ka pārrobežu maksātnespējas procesā nav norādīts, ka saistība ir dzēsta, pārrobežu maksātnespējas procesā saistību dzēšana nav paredzēta, norādīja uz Augstākās tiesas 2016.gada 26.februāra nolēmumu lietā Nr.C19056212, kur arī ir pārrobežu maksātnespējas process, kas identisks prasītājam. Norādīja, ka, izbeidzot bankrota procedūru, neizbeidzas ķīlas tiesība, pat, ja parādnieks tiek atbrīvots no saistībām, pati saistība nekur nepazūd, ķīlas apmērā kreditoram saistība saglabājas. Uzskatīja, ka piemērojams Civillikuma 1282.pants, bet tiesa par to nekādu vērtējumu nav devusi. Paskaidroja, ka ķīlas līgums ir spēkā, jo tā atcēlējlīgums nav noslēgts, tiesas ceļā ķīlas līgums nav atzīts par spēkā neesošu, secināja, ka bankai ir visas tiesības vērsties tiesā ar pieteikumu par nekustama īpašuma labprātīgu pārdošanu izsolē tiesas ceļā. Bankai ir spēkā prasījums pret prasītāju ķīlas apmērā, jebkurā gadījumā bankai ir tiesības uz ķīlu. Pārstāve norādīja, ka nemēģina izlietot visas prasījuma tiesības, bet tikai attiecībā uz ķīlas izlietošanu, nav strīdi par parāda piedziņu. Dokuments, ko banka saņēmusi pēc bankrota procedūras pabeigšanas, tiek vērtēts kā atļauja pārdot nekustamo īpašumu, tiesības pārdot nekustamo īpašumu bankai radās pārrobežu maksātnespējas procesa likvidācijas procesā.

Tiesas sēdē prasītāja pārstāvis zvērināts advokāts Kaspars Novicāns uzturēja prasību, paskaidroja, ka pretprasība ir noraidāma kā nepamatota, norādīja, ka apelācijas sūdzība nav pamatota. Uzskatīja, ka apelātora pārstāve dezinformē tiesu, jo pušu iepriekšējā tiesvedībā banka sākotnēji bija cēlusi prasību pret /pers. E/ par parāda piedziņu, pēc atbildētāja iebildumu saņemšanas tā saprata, ka nevar piedzīt parādu, nogrozīja prasību tā, lai tā būtu vērsta uz ķīlas tiesības izlietojumu. Paskaidroja, ka tajā tiesvedībā tiesa jau vērtēja visus apstākļus. Administrators, uzsākot procedūru, uzreiz vērsās pie AS "/nosaukums A/", lūdza iesniegt kreditora pieteikumu, bet atbildes nebija. Pēc kāda laika, pēc /pers. E/ atgādinājuma, administrators vērsās atkārtoti pie bankas ar iesniegumu, lūdza sniegt viedokli par sava prasījuma izlietošanu, prasījuma iesniegšanu, uz to tika saņemta vēstule, kas atrodas izskatāmās civillietas materiālos, kur norādīts, ka ir uzsākta nekustamā īpašuma pārdošana izsolē tiesas ceļā. Šobrīd ir zemesgrāmatas ierakstu dzēšanas prasībā, jo iepriekš ar spriedumu konstatēts, ka AS "/nosaukums A/" vairs nevar izlietot ķīlas tiesību. Norādīja, ka labprātīga pārdošana izsolē tiesas ceļā ir ķīlas tiesības izlietošana, atbildētājs vairs nav tiesīgs izmantot un nevar, jo ir spēkā tiesas nolēmums, kas atbildētājam pasaka, ka tam vairs nav ķīlas tiesība. Paskaidroja, ka šī tiesvedība ir vērsta uz paša ieraksta dzēšanu, jo nevar vētīt apstākļus par ķīlas tiesības spēkā esamību, par prasījumu un

saistības tiesības spēkā esamību, tas ir konstatēts ar spēkā stājušos tiesas nolēmumu, nav prasījuma tiesības, nav spēkā ķīlas tiesība.

Motīvu daļa

Civillietu tiesas kolēģija pārbaudījusi pierādījumus, noklausījusies pušu paskaidrojumus, kā arī izvērtējusi apelācijas sūdzības motīvus, uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma, savukārt pretprasība noraidāma.

Savu viedokli tiesas kolēģija pamato uz turpmāk norādītajiem argumentiem.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.panta pirmās daļas noteikumiem apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības, sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā.

Savukārt Civilprocesa likuma 430.panta trešā daļa nosaka, ka fakti, kas konstatēti pirmās instances tiesā, apelācijas instances tiesā nav jāpārbauda, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

Tiesas kolēģija, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 432.panta piekto daļu un novērtējot lietā nodibinātos faktus kopsakarā ar lietā esošajiem un iztiesāšanas laikā pārbaudītajiem pierādījumiem, atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums attiecībā uz prasības apmierināšanu ir pareizs, pilnībā pietiekams, un pievienojas šī sprieduma motivācijai, atkārtoti tos pašus apsvērumus nenorādot.

Atbildot uz apelācijas sūdzībā ietvertajiem argumentiem un iebildumiem, t.sk. par to, ka pirmās instances tiesa spriedumā vispār nav vērtējusi argumentus celtajā pretprasībā, tiesas kolēģija papildus norāda uz sekojošo.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8. un 97.panta prasībām tiesa lietas apstākļus noskaidro pēc tiesas sēdē pārbaudītiem pierādījumiem un novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem. Tiesību doktrinā norādīts, ka (..) pierādījumi jāvērtē kopumā, nevis izolēti (..), jānosaka pierādījumu nozīmība saistībā ar lietā nosakāmiem apstākļiem un faktiem, (..) jāizdara secinājums par pierādījumu pietiekamību (*sk. Civilprocesa likuma komentāri. Trešais papildinātais izdevums. Autoru kolektīvs. Prof. K.Torgāna vispārējā zinātniskā redakcijā.- Rīga: Tiesu namu aģentūra. 2006., 183.lpp.)*. Minētās tiesību normas nepiešķir tiesai tiesības nepārbaudīt un nevērtēt lietā esošos pierādījumus. Tāpat ir ņemami vērā Civilprocesa likuma 10. un 93.panta nosacījumi.

Saskaņā Civilprocesa likuma 96.panta otro daļu fakti, kas nodibināti ar likumīgā spēkā stājušos spriedumu vienā civillietā, nav no jauna jāpierāda, iztiesājot citas civillietas, kurās piedalās tās pašas puses.

Ar Kurzemes apgabaltiesas 2014.gada 11.jūlija spriedumu civillietā Nr.C20226713 (lietas 31.-32.lapa) AS "/nosaukums A/" prasībā pret /pers. E/ par apmierinājumu no ķīlas, kas stājies spēkā 2015.gada 3.jūlijā nodibināti sekojoši fakti:

- /pers. E/ pārstāvis tiesas sēdē apstiprināja, ka maksātnespējas process tika uzsākts tieši sakarā ar parādu AS "/nosaukums A/", tas apstiprinājies arī ar lietas materiāliem;
- saskaņā ar 2000.gada 29.maija Padomes regulas (EK) NR.1346/2000 39.pantu maksātnespējas procesa vadītājs "/nosaukums B/" informējis AS "/nosaukums A/" par /pers. E/ maksātnespējas procesu, bet banka nekādus prasījumus neizvirzīja, kas apstiprinās ar lietai pievienoto saraksti;
- ar ierakstu maksātnespējas reģistrā apstiprinās, ka 2012.gada 17.novembrī /pers. E/ maksātnespējas process izbeigts, bet līdz maksātnespējas procesa izbeigšanas brīdim AS "/nosaukums A/" nav iesniegusi pieteikumu par saistību izpildīšanu tiesas ceļā. Tādējādi līdz ar maksātnespējas procesa izbeigšanu un apliecības izsniegšanu par parādnieka atbrīvošanu no parāda prasītājs ir zaudējis tiesības iegūt apmierinājumu no ķīlas;
- konstatēts, ka AS "/nosaukums A/" prasījumi pret /pers. E/, kuru nodrošināšanai bija noslēgts ķīlas līgums, nepastāv, jo atbildētājs atbrīvots no parāda, izsniedzot par to apliecību, nav spēkā ķīlas tiesība.

  Civillikuma 1283.pants paredz, ka ķīlas tiesība kā blakus tiesība sava spēka ziņā atkarīga no prasījuma spēka. Līdzīgi noteikumi, kas akcentē ķīlas tiesības spēkā esamību atkarībā no pašas saistību tiesības spēkā esamības, ietverti arī Komercķīlas likuma 48.panta pirmās daļas 3.punktā (*komercķīlas tiesība izbeidzas, ja nodrošinātais prasījums ir apmierināts vai beidz pastāvēt*).

Tiesību doktrinā, skaidrojot Civillikuma 1283.panta saturu, pausts viedoklis, ka ķīlas tiesības spēks ir pilnībā atkarīgs no galvenās saistības – prasījuma, ja prasījums izbeidzas ar noteiktu termiņu vai nosacījumu, izbeidzas arī ķīlas tiesība (*sk. G.Višņakova, K.Balodis. Civillikuma komentāri: Lietas. Valdījums. Tiesības uz svešu lietu. Rīga: Mans īpašums, 1998, 162.lpp.)*.

Tiesas kolēģija pievienojas apelātora norādēm, ka pirmās instances tiesas spriedumā nav vispusīgi apspriesta AS "/nosaukums A/" norādīto tiesību normu piemērošana, tāpēc tiesas kolēģija par to sniedz savu viedokli.

Ar Kurzemes apgabaltiesas 2014.gada 11.jūlija spriedumu civillietā Nr.C20226713 (lietas 31.-32.lapa) nodibināts, ka līdz ar /pers. E/ maksātnespējas procesa izbeigšanu un apliecības izsniegšanu par parādnieka atbrīvošanu no parāda prasītājs ir zaudējis tiesības iegūt apmierinājumu no ķīlas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 203.panta trešo daļu pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā lietas dalībnieki, kā arī viņu tiesību pārņēmēji nav tiesīgi citā procesā apstrīdēt tiesas nodibinātos faktus, kā arī no jauna celt tiesā prasību par to pašu priekšmetu uz tā paša pamata, izņemot šajā likumā noteiktos gadījumus. Savukārt minētā panta piektajā daļā noteikts, ka spriedumam, kas stājies likumīgā spēkā, ir likuma spēks, tas ir obligāts un izpildāms visā valsts teritorijā, un to var atcelt tikai likumā noteiktajos gadījumos un kārtībā. Minētais Kurzemes apgabaltiesas 2014.gada 11.jūlija spriedums civillietā Nr.C20226713 (lietas 31.-32.lapa), ir stājies spēkā 2015.gada 3.jūlijā, un nav pierādījumu par to, ka tas būtu atcelts Civilprocesa likumā noteiktajos gadījumos un kārtībā. Līdz ar to tiesas kolēģijas ieskatā apelātoram nav tiesiska pamata apelācijas sūdzībā norādīt uz to, ka apelācijas instances tiesa spriedumā, kas stājies spēkā, ir pārkāpusi prasības izskatīšanas robežas.

Pirmās instances tiesas spriedums, ar kuru apmierināta prasība, ir pamatots ar secinājumiem, kas izdarīti spēkā esošā apgabaltiesas spriedumā, kurā tiesa, savukārt, pirmās instances tiesas argumentāciju atzinusi par izvērstu un pareizu. Līdz ar to AS "/nosaukums A/" viedoklis par to, ka pirmās instances tiesai bija jāvērtē pretprasībā norādītais par 2000.gada 29.maija Padomes regulas (EK) NR.1346/2000 nosacījumu un 1985.gada Skotijas maksātnespējas likuma normu piemērošanu ir nepamatots, jo minētās tiesību normas jau tika izanalizētas, izskatot AS "/nosaukums A/" prasību pret /pers. E/ (lietas ietas 31.-32.lapa), kā arī tika dots novērtējums Skotijas maksātnespējas procesa likvidatora pienākumiem un rīcībai. Turklāt no iesniegtajiem pierādījumiem lieta (lietas 57.-58., 59.-60.lapa) neapstiprinās, ka AS "/nosaukums A/" sniegusi atbildi uz maksātnespējas procesa vadītāja "/nosaukums B/" 2013.gada 5.februāra pieprasījumu, iesniegusi pieteikumu par saistību izpildīšanu tiesas ceļā. No tiesas kolēģijai pieejamām ziņām Tiesu informatīvajā sistēmā redzams, ka 2015.gada 15.septembrī Liepājas tiesas tiesnese AS "/nosaukums A/" pieteikumu par nekustama īpašuma /adrese A/ labprātīgu pārdošanu izsolē tiesas ceļā uzskatījusi par neiesniegtu un kopā ar pievienotajiem dokumentiem atdevusi iesniedzējai.

Tiesas kolēģija atzīst, ka apelātora norādes uz nepieciešamību ņemt vērā Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2015.gada 30.oktobra Rīcības sēdes lēmumā lietā Nr.SKC-1443/2015 norādīto par to, ka "(..) galvojuma mērķis ir atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, jo šāds pienākums

izriet nepastarpināti no galvojuma līguma – galvojot par parādnieka saistībām, galvinieks uzņemas risku atbildēt kreditoram par parādnieka saistībām arī tad, ja pēdējais nonāktu finansiālās grūtībās. Tas nozīmē, ka galvinieka atbildības pienākums kreditoram par tāda parādnieka, kas nonācis maksātnespējas situācijā, saistībām tieši atbilst galvojuma mērķim. Turpretī galvinieka atsvabināšana no pienākuma atbildēt kreditoram par galvenā parādnieka saistībām, tikai tā iemesla dēļ, ka parādnieka sliktais finansiālais stāvoklis to novedis līdz maksātnespējai, ir pretrunā ar galvojuma mērķi (..)" neatbilst izskatāmās prasības pamatam un priekšmetam. Tiesas kolēģijas ieskatā nav pamata galvojuma institūtu vienādot ar ķīlas tiesību institūtu. Analoģija ar Civillikuma 1306.panta otro daļu šajā gadījumā nav piemērojama, jo aizņēmējs savas saistības nodrošināšanai ieķīlāja sev piederošu nekustamu īpašumu, kas redzams no ierakstiem zemesgrāmatā un pievienotajiem līgumiem (lietas 16.-17., 18.-21., 22., 23.-28., 29.lapa). Tiesas kolēģija pievienojas prasītāja pārstāvja rakstiski paustajam viedoklim par to, ka ķīlas došana parādnieka maksātnespējas gadījumā nevar pārvērsties no ķīlas ņēmēja lietu tiesības par saistībtiesisku prasījumu pret ķīlas devēju, jo ķīla ir lietiesiskas attiecības, bet galvojums ir saistību tiesiskas attiecības.

Apelātora pārstāves norādi uz Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2016.gada 26.februāra spriedumā lietā Nr.SKC-77/2016 izteikto atziņu piemērošanu konkrētās lietas izskatīšanā, tiesas kolēģija atzīst par nepamatotu, jo abu lietu faktiskie apstākļi ir dažādi. Izskatāmajā lietā saskaņā ar 2000.gada 29.maija Padomes regulas (EK) NR.1346/2000 39.pantu maksātnespējas procesa vadītājs "/nosaukums B/" informējis AS "/nosaukums A/" par /pers. E/ maksātnespējas procesu, bet banka nekādus prasījumus neizvirzīja, kas apstiprinās ar lietai pievienoto saraksti *(secinājumi no Kurzemes apgabaltiesas 2014.gada 11.jūlija sprieduma civillietā Nr.C20226713, kas stājies spēkā)*. Savukārt no 2016.gada 26.februāra sprieduma lietā Nr.SKC-77/2016 secināms, ka kreditors vispār nebija informēts ar individuālu paziņojumu par maksātnespējas procedūru un kreditora prasījuma pieteikšanu maksātnespējas procedūrā. Tāpat uz izskatāmās prasības priekšmetu un pamatu nav attiecināmas sekojošos apelātora norādītajos nolēmumos: Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2014.gada 31.oktobra spriedumā lietā Nr.SPC-27/2014 un Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 4.oktobra Rīcības sēdes lēmumā lietā Nr.SPC-42/2013 paustās atziņas.

Augstākās tiesas Civillietu departaments atzinis, lai noteiktu vai ir pamats hipotēkas un ar to saistītas aizlieguma atzīmes saglabāšanai, jānoskaidro, vai spēkā ir prasījums, par ko hipotēka atbild *(Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2014.gada 16.aprīļa spriedums lietā Nr.SKC-53/2014).* Uz minēto nolēmumu atsaucies arī apelātors.

Civillikuma 1278., 1276.pantu izpratnē ķīlas priekšmets ir garantija tam, ka tā realizācijas ceļā ķīlas ņēmējam tiek garantēta ar ķīlu nodrošināto prasījumu apmierināšana, jo tā ir nodrošinātā kreditora prioritārā tiesība atšķirībā no nenodrošinātajiem kreditoriem.

Taču saskaņā ar Civillikuma 1280.pantu katrā ķīlas tiesībā ir nepieciešams prasījums, par ko ķīla atbild, savukārt Civillikuma 1283.pants nosaka, ka ķīlas tiesība kā blakus tiesība sava spēka ziņā atkarīga no prasījuma spēka. Civillikuma 1309.pantā noteikts, ka ķīlas tiesība izbeidzas pati no sevis, kad dzēš prasījumu, kuram tā nodibināta, vienalga kādā veidā tas izdarīts.

Ņemot vērā apstākli, ka ar iepriekš norādīto Kurzemes apgabaltiesas 2014.gada 11.jūlija spriedumu civillietā Nr.C20226713 (lietas 31.-32.lapa), kas stājies spēkā 2015.gada 3.jūlijā, nodibināts, ka līdz ar maksātnespējas procesa izbeigšanu un apliecības izsniegšanu par parādnieka atbrīvošanu no parāda prasītājs ir zaudējis tiesības iegūt apmierinājumu no ķīlas. Tas bija pamats noraidīt AS "/nosaukums A/" prasību pret /pers. E/ par apmierinājuma gūšanu no ķīlas. Līdz ar to šajā lietā tiesas kolēģijas ieskatā nav piemērojams apelātora norādītais, tiesību doktrīnā paustais viedoklis, ka saistības izbeigšanas pamats ir iespējams tikai sekojošos gadījumos: prasījuma dzēšana ar samaksu vai ieskaitu, atcēlējlīgumu vai noilgumu *(sal. G.Višņakova, K.Balodis. Civillikuma komentāri: Lietas. Valdījums. Tiesības uz svešu lietu. Rīga: Mans īpašums, 1998., 185., 162.lpp.)*. Arī Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2015.gada 2.novembra spriedumā lietā Nr.SKC-0232/2015 ir norādīts, ka: "(..) ķīlas tiesība stājas spēkā ar prasījuma rašanos un ir atkarīga no galvenās saistības, proti prasījuma. Minētais izriet no Civillikuma 1283.panta, kas noteic, ka ķīlas tiesība, kā blakus tiesība, sava spēka ziņā atkarājas no prasījuma spēka. Tādējādi, ja prasījums izbeidzas ar noteiktu termiņu vai nosacījumu, izbeidzas arī ķīlas tiesība. Tas nozīmē, lai noteiktu, vai ir pamats hipotēkas un ar to saistītās aizlieguma atzīmes saglabāšanai, jānoskaidro, vai spēkā ir prasījums, par ko hipotēka atbild." Savukārt no LR Uzņēmumu reģistra Funkciju izpildes departamenta 08.05.2013. Izziņas (lietas 30.lapa) redzams, ka 2011.gada 17.novembrī /pers. E/ pasludināts pārrobežu primārais maksātnespējas process saskaņā ar Padomes regulas Nr.1346/2000 3.panta 1.punktu, bet maksātnespējas process izbeigts 2012.gada 17.novembrī, kā pamatojums norādīts Skotijas maksātnespējas dienesta institūcijas 2012.gada 17.novembra apliecinājums par atbrīvošanu Nr.2011/19835. Turklāt tiesas kolēģijas ieskatā apelātora Civillikuma 1282.panta interpretācija nav attiecināma uz konkrētā strīda izskatīšanu, jo iepriekš ar spēkā stājušos tiesas spriedumu ir konstatēts, ka saistība, no kuras var izcelties prasījums, ir izbeigusies. Secīgi ir pamats pievienoties prasītāja pārstāvja norādei uz Civillikuma 1892.pantu par to, ka tiesas spriedumam, ar kuru prasība ir noraidīta vai saistība atzīta par spēkā neesošu vai atceltu, ir atbrīvojošs spēks. Puse, kuras labā taisīts spriedums, var atsaukties uz to kā pamatu otras puses prasījumu turpmākai noraidīšanai, protams, ja spriedums ir stājies spēkā (*sk. Latvijas Republikas Civillikuma komentāri. Saistību tiesības (1401.-2400.p.). Autoru kolektīvs prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. - Rīga: Mans īpašums, 2000, 356.lpp.)*

Nav šaubu, ka, atbilstoši Civilprocesa likuma 97.panta trešajai daļai, novērtējot pierādījumus, tiesai spriedumā jānorāda, kādēļ tā vienam pierādījumam devusi priekšroku salīdzinājumā ar citu pierādījumu un atzinusi vienus faktus par pierādītiem, bet citus – par nepierādītiem. Tāpat Civilprocesa likuma 193.panta piektā daļa noteic, ka, taisot spriedumu, tiesai tā motīvu daļā jānorāda lietā konstatētie fakti, pierādījumi, uz kuriem pamatoti tiesas secinājumi, un argumenti, ar kuriem noraidīti tie vai citi pierādījumi.

Vienlaikus tiesības uz motivētu tiesas nolēmumu nenozīmē, ka tiesai ir pienākums atbildēt uz jebkuru procesa dalībnieka argumentu, bet gan tikai uz tādiem, kas attiecas uz lietu un ir nozīmīgi (*sk. sal. Latvijas Republikas Satversmes komentāri. VIII nodaļa. Cilvēka pamattiesības. Autoru kolektīvs prof.R.Baloža zinātniskā vadībā. Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2011, 140.lpp.*).

Ņemot vērā minēto, tiesas kolēģija secina, ka neapstiprinās neviens no apelācijas sūdzībā minētajiem argumentiem, kas būtu par iemeslu pirmās instances sprieduma atcelšanai vai pretēju secinājumu izdarīšanai, /pers. E/ prasības noraidīšanai un pretprasības apmierināšanai.

Pie šādiem apstākļiem tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa izvērtējusi lietā esošos pierādījumus un taisījusi pamatotu nolēmumu par prasības apmierināšanu un pretprasības noraidīšanu.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmajā daļā noteikts, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus (valsts nodeva, kancelejas nodeva, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi).

Prasītājs, iesniedzot prasību, samaksājis valsts nodevu 71,14 EUR (lietas 11.lapa), samaksājis tiesas izdevumus 4,70 EUR (lietas 12.lapa), kas piedzenami no atbildētāja par labu prasītājam.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 42.pantam, no AS "/nosaukums A/" par labu valstij piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu un citu dokumentu nosūtīšanu pirmās instances un apelācijas instances tiesā 12,46 EUR (lietas 2.lapa), kas ir starpība starp lietā aprēķinātajiem ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem 17,16 EUR un pirmās instances tiesā samaksātajiem ar lietas izskatīšanu saistītiem izdevumiem 4,70 EUR.

Prasītājs apmaksājis advokāta pakalpojumus 1 573 EUR apmērā (lietas 133., 134., 138.lapa). Atbilstoši Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta „d" apakšpunktam no atbildētāja prasītāja labā piedzenamie izdevumi advokāta palīdzības samaksai nedrīkst būt vairāk par 2 850

EUR.

Tā kā prasība ir apmierināta pilnīgi, tad saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta pirmo un otro daļu ar lietas vešanu saistītos izdevumus – izdevumus advokāta palīdzības samaksai 1 573 EUR tiesa piespriež no atbildētāja par labu prasītājam. Šajā gadījumā tiesas kolēģija ņem vērā taisnīguma un samērīguma principu. Tiesas kolēģija konstatē, ka lieta izskatīta divās tiesu instancēs, pēc būtības, prasītāja advokāts ir piedalījies četrās tiesas sēdēs, divās no tām lieta skatīta pēc būtības, advokāts ir sagatavojis prasību, paskaidrojumus gan uz pretprasību, gan apelācijas sūdzību.

Tiesas kolēģija atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa 204.[1] pantu, AS "/nosaukums A/" nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu, kas skaitāms no šī sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 97., 193., 194., 204.[1], 430., 432. un 434.pantu, Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda

/pers. E/ prasību pret AS "/nosaukums A/" par aizlieguma atzīmes un hipotēkas dzēšanu nekustamam īpašumam apmierināt pilnīgi.

Dzēst /pers. E/, personas kods /personas kods/, nekustamam īpašumam /adrese A/, kadastra Nr./numurs B/, reģistrēts Liepājas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/, zemesgrāmatu nodalījuma II daļas 2.iedaļas ierakstā Nr.8.1. reģistrēto atzīmi "Noteikts aizliegums bez AS "SEB banka", nodokļu maksātāja kods 40003151743, rakstiskas piekrišanas nekustamo īpašumu atsavināt, dāvināt, sadalīt un apgrūtināt ar lielu tiesībām. Pamats: 2008.gada 7.augusta ķīlas (hipotēkas) līgums Nr.LT08238/H-1".

Dzēst /pers. E/, personas kods /personas kods/, nekustamam īpašumam /adrese A/, kadastra Nr./numurs B/, reģistrēts Liepājas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/, zemesgrāmatu nodalījuma IV daļas 1., 2.iedaļas ierakstu Nr.5.1. "Nostiprināta hipotēka 34,999.64 LVL. Procentu likme: mainīga, kas sastāv no pievienotās likmes 1,25% gadā un bāzes likmes, kas vienāda ar EUR SEB BANKAS RESURSU CENA 60 M likmi. Līgumsods: par nolīgto maksājumu vai to daļas kavējumu - 36% gadā no nesamaksātās summas par katru nokavēto dienu. Procentu un līgumsoda samaksas termiņš - katru mēnesi 7.datumā līdz saistību pilnīgai izpildei. Kreditors: AS "SEB banka", nodokļu maksātāja kods 40003151743. Pamats: 2008.gada 7.augusta kredīta līgums Nr.LT08238, 2008.gada 7.augusta ķīlas (hipotēkas) līgums Nr.LT08238/H-1. Grozīts".

Dzēst /pers. E/, personas kods /personas kods/, nekustamam īpašumam /adrese A/, kadastra Nr./numurs B/, reģistrēts Liepājas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/, zemesgrāmatu nodalījuma IV daļas 3.iedaļas ierakstu Nr.1.1. "Grozīts 1. un 2.iedaļas ieraksts Nr.5.1 (žurnāla Nr.300002506407, 07.08.2008) - nosakot, ka hipotēkas summa 38,077.92 LVL. Pamats: 2009.gada 8.septembra vienošanās par grozījumiem kredīta līgumā Nr.LT08238, 2009.gada 8.septembra vienošanās par grozījumiem ķīlas (hipotēkas) līgumā Nr.LT08238/H-1".

Piedzīt no AS "/nosaukums A/", reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, par labu /pers. E/, personas kods /personas kods/, tiesāšanās izdevumus 1 648,84 EUR (viens tūkstotis seši simti četrdesmit astoņi *euro* un 84 centi).

AS "/nosaukums A/" pretprasību par ķīlas tiesību atzīšanu par spēkā esošu noraidīt pilnīgi.

Piedzīt no AS "/nosaukums A/", reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 12,46 EUR (divpadsmit *euro* un 46 centi), kas jāsamaksā Tiesu administrācijai, NMR 90001672316, BIC kods TRELLV22 kontā Nr.LV51TREL2190458019000.

Noteikt AS "/nosaukums A/" 10 dienu termiņu labprātīgai sprieduma daļā par tiesāšanās izdevumu izpildei, skaitot no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pilna sprieduma sastādīšanas datums - 2017.gada 2.marts.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā trīsdesmit dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Kurzemes apgabaltiesā.

Faktiskais sprieduma sastādīšanas datums – 2017.gada 22.marts.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese J.Mauliņa

Tiesnese L.Kraule

Tiesnese B.Ķeire